

**Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Riadiaci orgán pre Operačný program Životné prostredie**

**Definícia oprávnených výdavkov pre projekty
financované z ERDF v rámci
výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný
finančný príspevok s kódom OPŽP-PO4-15-1
pre Operačný program Životné prostredie**

Obsah

ÚVOD	3
VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ OPRÁVNENOSTI VÝDAVKOV	3
ROZDELENIE OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV	6
LIMITY MAXIMÁLNEJ VÝŠKY CELKOVÝCH VÝDAVKOV PROJEKTU	8
LIMITY MAXIMÁLNEJ VÝŠKY OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV	8
LIMITY MAXIMÁLNEJ VÝŠKY PRIAMYCH VÝDAVKOV	8
LIMITY MAXIMÁLNEJ VÝŠKY NEPRIAMYCH VÝDAVKOV	8
DÔLEŽITÉ UPOZORNENIE:.....	9
VÝPOČET VÝŠKY BEŽNÝCH VÝDAVKOV	10
ŠPECIFIKÁCIA OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV V RÁMCI VÝZVY S KÓDOM OPŽP-PO4-15-1	16
<u>NEOPRÁVNENÉ VÝDAVKY</u>	17

Úvod

Cieľom *Definície oprávnených výdavkov* je zdefinovať pravidlá oprávnenosti výdavkov pre Výzvu s kódom OPŽP-PO4-15-1 (ďalej aj „výzva“) na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej aj „ŽoNFP“) v rámci Operačného programu Životné prostredie (ďalej aj „OP ŽP“), ktoré budú záväzné pre všetky subjekty zapojené do implementácie štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v programovom období 2007 – 2013 v rámci OP ŽP.

Základnými dokumentmi upravujúcimi oprávnenosť výdavkov sú NARIADENIE RADY (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006 (ďalej aj „všeobecné nariadenie“), ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 v platnom znení, NARIADENIE RADY (ES) č. 1084/2006, z 11. júla 2006, ktorým sa zriaďuje Kohézny fond a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1164/94 v platnom znení a NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1080/2006 z 5. júla 2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1783/1999 v platnom znení.

Ustanovenia uvedených nariadení sú rozpracované v koncepčných a realizačných materiáloch na národnej úrovni (OP ŽP, Programový manuál OP ŽP, Príručka pre žiadateľa, a pod.).

Všeobecné pravidlá oprávnenosti výdavkov

Podľa charakteru rozlišujeme výdavky na oprávnené a neoprávnené. Výdavok na príspevok zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu (ďalej len „Fondy“) je oprávnený, ak spĺňa všetky nasledovné podmienky:

- 1) je skutočne vynaložený medzi 1. januárom 2007 a dňom ukončenia realizácie projektu, nie však neskôr ako 31. decembra 2015;
- 2) všeobecne platí, že výdavky musia vzniknúť v priebehu realizácie projektu a projekt nesmie byť ukončený pred 1. januárom 2007. Výnimkami z uvedeného pravidla sú odpisy, režijné (nepriame) výdavky a nefinančné príspevky, ktoré sú oprávnené za podmienok stanovených čl. 56 všeobecného nariadenia v zmysle čl. 1 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 284/2009. Nové výdavky pridané v čase revízie operačného programu sú oprávnené odo dňa predloženia žiadosti o revíziu operačného programu Európskej komisii. Moment skutočného vynaloženia výdavku je viazaný na dátum reálneho zníženia (úbytku - úhrady) finančných prostriedkov prijímateľa/partnera (zaplatenie možno doložiť napr. výpisom z bankového účtu prijímateľa, výdavkovými pokladničnými dokladmi) a to bez ohľadu na spôsob vedenia účtovníctva prijímateľa;
- 3) je vynaložený na projekt schválený riadiacim orgánom pre príslušný OP a realizovaný v zmysle zmluvy o poskytnutí NFP, resp. v zmysle rozhodnutia príslušného riadiaceho orgánu o schválení žiadosti o NFP v súlade s kritériami stanovenými príslušným monitorovacím výborom;
- 4) je realizovaný na oprávnenom území;
- 5) patrí do skupiny výdavkov rozpočtu projektu;
- 6) spĺňa podmienky oprávnenosti výdavkov v zmysle príslušnej Výzvy na predkladanie žiadostí o NFP, resp. iného dokumentu Poskytovateľa, ktorým sa určujú podmienky oprávnenosti výdavkov, napr. Príručka pre Prijímateľa OP ŽP, usmernenia RO;

- 7) v prípade prác, tovarov a služieb od tretích subjektov boli obstarané v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi SR a EÚ;
- 8) je preukázaný faktúrami alebo účtovnými dokladmi rovnocennej dôkaznej hodnoty, ktoré sú riadne evidované v účtovníctve prijímateľa v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a podmienkami definovanými Systémom riadenia a zmluvou o poskytnutí NFP; preukázanie výdavkov faktúrami alebo účtovnými dokladmi rovnocennej dôkaznej hodnoty sa nevzťahuje na úhradu preddavkovej platby;
- 9) je vynaložený v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi (napr. zákon č.18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov, Zákonník práce, Občiansky zákonník);
- 10) je primeraný, t.j. zodpovedá obvyklým cenám v danom mieste a čase a zodpovedá potrebám projektu;
- 11) spĺňa podmienky hospodárnosti (minimalizácia výdavkov pri rešpektovaní cieľov projektu), efektívnosti (maximalizácia pomeru medzi vstupom a výstupom projektu) a účelnosti (nevyhnutnosť pre realizáciu aktivít projektu a priama väzba na ne). Overovanie hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti sa vykonáva na základe poskytnutých informácií od žiadateľa a na základe jednotlivých kritérií v hodnotiacich hárkoch v procese odborného hodnotenia;
- 12) výdavky sa navzájom časovo a vecne neprekrývajú a neprekrývajú sa aj s inými prostriedkami z verejných zdrojov;
- 13) výdavky musia byť uhradené prijímateľom a ich uhradenie musí byť doložené pred ich certifikáciou a preplatením z fondov EÚ (s výnimkou odpisov, režijných (nepriamych) výdavkov a nefinančných príspevkov);
- 14) pri výdavkoch súvisiacich s preddavkovou platbou spĺňajú podmienky definované v tejto príručke v časti Pravidlá oprávnenosti výdavkov v súvislosti s preddavkovými platbami.

Výdavky, ktoré vyššie uvedené podmienky oprávnenosti nespĺňajú, sú neoprávnené.

Pravidlá oprávnenosti výdavkov v súvislosti s preddavkovými platbami

Preddavkovou platbou sa rozumie úhrada finančných prostriedkov zo strany prijímateľa v prospech dodávateľa vopred, t.j. pred dodaním dohodnutých tovarov/ poskytnutím služieb alebo vykonaním stavebných prác (pričom v bežnej obchodnej praxi sa používa aj pojem „záloha alebo preddavok“ a pre doklad, na základe ktorého sa úhrada realizuje sa používa aj pojem „zálohová faktúra alebo preddavková faktúra“).

1. V súlade s čl. 56 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 je oprávnený taký výdavok, ktorý bol skutočne vynaložený medzi dátumom predloženia operačných programov Komisii alebo medzi 1.januárom 2007 podľa toho, ktorý dátum nastal skôr, a 31.decembrom 2015“.
2. Podľa čl. 78 Nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 výdavky vynaložené prijímateľmi sú podložené prijatými faktúrami alebo účtovnými dokladmi rovnocennej dôkaznej hodnoty.
3. Vo vzťahu k posúdeniu oprávnenosti výdavkov, ktoré vznikli na základe preddavkových platieb (preddavková platba sa vzťahuje na obchodné vzťahy medzi prijímateľom a dodávateľom, pričom samotný systém platieb na úrovni RO – prijímateľ, t.j. predfinancovanie, zálohové platby, refundácia týmto nie je dotknutý) je potrebné dodržať nasledujúce pravidlá:

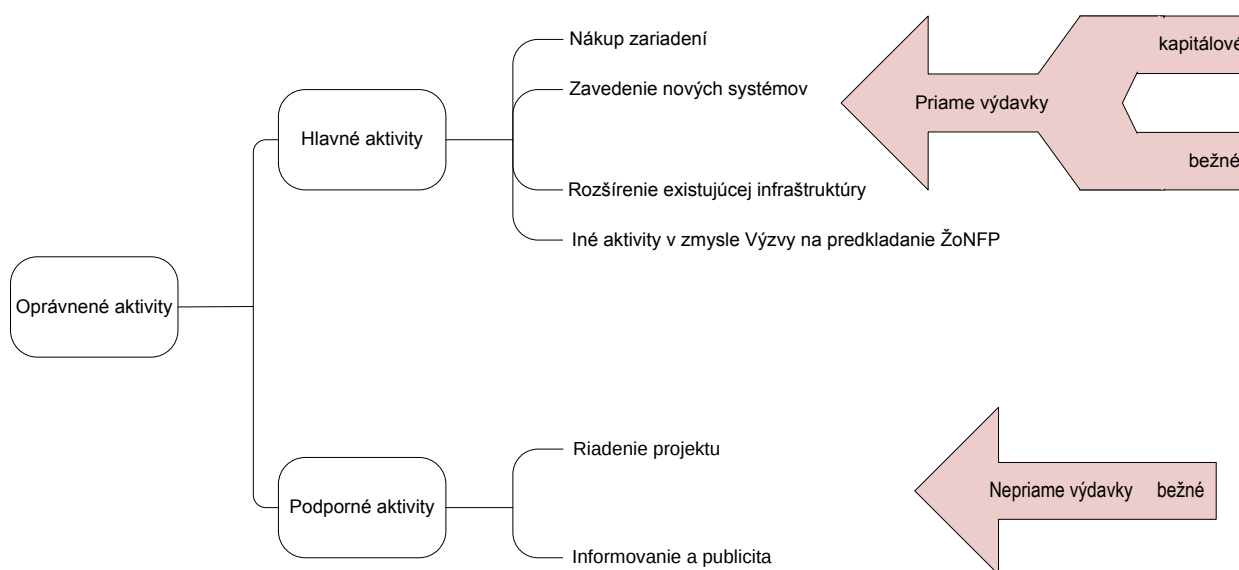
- a) Úhrada preddavkovej platby, t.j. reálny úbytok finančných prostriedkov na strane prijímateľa musí byť realizovaná v období medzi 1.januárom 2007 a 31.decembrom 2015 a v súlade s oprávneným obdobím pre výdavky stanovené vo výzve a v čl. 3 ods. 3.4 zmluvy o poskytnutí NFP;
 - b) Využitie preddavkových platieb musí byť v súlade s podmienkami verejného obstarávania a rovnako musí byť v súlade s podmienkami zmluvy uzavretej medzi prijímateľom a dodávateľom a bežnou obchodnou praxou. Možnosť poskytovania preddavkových platieb preto musí byť súčasťou pôvodnej zmluvy uzavretej medzi prijímateľom a dodávateľom, ktorá bola výsledkom verejného obstarávania, nakoľko poskytovanie preddavkových platieb v prípade dodatku k pôvodnej zmluve by predstavovalo zmenu ekonomickej rovnováhy a preto je takýto dodatok neprípustný;
 - c) Dodávateľ, ktorý je platiteľ DPH, je na základe prijatého preddavku, povinný vystaviť prijímateľovi faktúru najneskôr do 15 dní od prijatia preddavku a následne vystaviť zúčtovaciu faktúru pri reálnom dodaní tovaru/služieb/stavebných prác. Dodávateľ, ktorý nie je platiteľ DPH je povinný vystaviť zúčtovaciu faktúru pri reálnom dodaní tovaru/služieb/stavebných prác;
 - d) Predmet plnenia (teda tovary, služby, stavebné práce), ktorý bol uhradený na základe preddavkovej platby musí byť skutočne dodaný v čase realizácie projektu. Ak v rámci projektu z dôvodu povoleného využitia preddavkovej platby dôjde k fyzickému dodaniu predmetu plnenia po 31.12.2015, takýto projekt bude považovaný za neukončený projekt ku koncu roka 2015 a RO na jeho ukončenie bude na základe dodatku k zmluve o poskytnutí NFP oprávnený predĺžiť realizáciu aktivít projektu v zodpovedajúcej dĺžke (maximálne však do 31.07.2016 – písm. e) na dodanie predmetu plnenia;
 - e) Predmet plnenia uhradený na základe preddavkovej platby musí byť reálne dodaný tak, aby zúčtovanie preddavkovej platby medzi dodávateľom a prijímateľom bolo predložené na RO najneskôr do 31. júla 2016 (v prípade etapovitého dodávania musí byť posledná dodávka zúčtovaná najneskôr v tomto termíne);
 - f) Prijímateľ predkladá zúčtovanie preddavkovej platby na formulári, ktorý tvorí prílohu Príručky pre prijímateľa - doplňujúce údaje k preukázaniu dodania predmetu plnenia, spolu s ďalšími relevantnými povinnými prílohami;
 - g) Overenie dodania predmetu plnenia zabezpečí RO najneskôr do 31.augusta 2016 (v danom prípade ide o výkon administratívnej kontroly iných skutočností v súlade s Príručkou pre prijímateľa), pričom bude zvýšená pozornosť pri kontrole dodania takéhoto predmetu plnenia zo strany RO. Za týmto účelom je RO vykonať kontrolu na mieste v prípadoch, ak z predloženej dokumentácie k zúčtovaniu preddavkovej platby nie je úplne nepochybné, že predmet plnenia bol dodaný alebo bol dodaný v rozpore so zmluvnými podmienkami, resp. existuje akékoľvek podozrenie, že mohlo dôjsť k neoprávneným výdavkom, zneužitiu alebo neúčelnému použitiu preddavkovej platby;
 - h) Výdavok spĺňa všetky ostatné podmienky oprávnenosti výdavkov podľa tohto dokumentu a zmluvy o poskytnutí NFP.
4. Prípadný preplatok vzniknutý zo zúčtovania preddavkovej platby je prijímateľ povinný vrátiť RO najneskôr spolu s predložením doplňujúcich údajov k preukázaniu dodania predmetu plnenia na základe oznámenia o vysporiadaní finančných vzťahov.
5. Prípadný nedoplatok vzniknutý zo zúčtovania preddavkovej platby nie je možné považovať za oprávnený výdavok a prijímateľ znáša v plnej miere výdavky vzniknuté z nedoplatku.

Rozdelenie oprávnených výdavkov

Výdavky projektu sa podľa vzťahu k aktivitám projektu rozlišujú na **priame** a **nepriame**.

Priame výdavky sú výdavky preukázateľne priamo súvisiace s **hlavnými aktivitami** realizovaného projektu, pričom v zmysle ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie **zahŕňajú bežné alebo kapitálové výdavky**.

Nepriame výdavky sú také výdavky, ktoré súvisia nepriamo s realizáciou projektu, t.j. sú viazané na **podporné aktivity**. V zmysle ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie **zahŕňajú bežné výdavky**, a to aj v prípade, ak sú na nich uplatňované princípy odpisovania podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Dôležité upozornenie:

Nepriame výdavky sa viažu výlučne na **podporné aktivity projektu, t.j. Riadenie projektu a Informovanie a publicita**. V zmysle Špecifikácie oprávnených výdavkov pre výzvu s kódom OPŽP-PO4-15-1 sa nepriame výdavky zaraďujú do nasledovných skupín výdavkov:

- **637 004 Všeobecné služby** – výdavky na pamätnú dosku¹ - výdavky súvisiace s propagáciou projektu z hľadiska jeho spolufinancovania zo zdrojov EÚ;
- **637 027 Odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru** – len v prípade, ak ide o zabezpečenie podpornej aktivity projektu – Riadenie projektu zamestnancami mimo pracovného pomeru v súlade so Zákoníkom práce;
- **610 620 Osobné náklady** – len v prípade, ak ide o zabezpečenie podpornej aktivity projektu – Riadenie projektu zamestnancami v pracovnom pomere prijímateľa.

Výška oprávnených výdavkov určená pre podpornú aktivitu Riadenie projektu (zahŕňajúce napr. projektové, technické, finančné riadenie projektu) musí byť stanovená tak, aby bola zachovaná hospodárnosť a efektívnosť vynaložených prostriedkov. Zároveň v procese implementácie projektu výška oprávnených výdavkov na riadenie projektu nesmie prekročiť sumu personálnych výdavkov zodpovedajúcu reálne vykonaným činnostiam, a to v nasledovnom

¹ Prijímateľ zabezpečí inštaláciu pamätnej dosky v prípade, ak celková výška NFP na projekt presahuje 500 000 EUR a ak projekt zároveň spočíva vo financovaní dlhodobého hmotného majetku

rozsahu:

- maximálne 3 plných pracovných úväzkov na projekte v prípade zabezpečenia činností riadenia projektu prostredníctvom zamestnancov v pracovnom pomere;
- hodinových limitov stanovených Zákonníkom práce pre násobeným maximálnym počtom 3 zamestnancov v prípade zabezpečenia činností riadenia projektu prostredníctvom zamestnancov mimo pracovného pomeru (t.j. na základe dohôd o vykonaní práce/dohôd o pracovnej činnosti).

Zároveň platí, že kombinácia zabezpečenia riadenia projektu prostredníctvom zamestnancov v pracovnom pomere (610 620) aj zamestnancov mimo pracovného pomeru (637 027) je uplatniteľná výlučne v prípade prijímateľov z verejného sektora. Aj v tomto prípade však celková suma personálnych výdavkov na riadenie projektu v oboch druhoch výdavkov kumulatívne nesmie presiahnuť rozsah činností zodpovedajúci 3 pracovným pozíciám na projekt (napr. projektový manažér, finančný manažér, technický manažér).

Napr. v rámci projektu maximálne 2 plné pracovné úväzky zamestnancov v pracovnom pomere (610 620) a maximálny hodinový limit stanovený Zákonníkom pre 1 zamestnanca mimo pracovného pomeru (637 027), t.j. spolu 3 pracovné pozície (3 pracovné pozície nelimitujú počet zamestnancov participujúcich na riadení projektu, ale počet osôb, ktoré je možné uplatniť si v rámci aktivity „riadenie projektu“).

Zároveň platí, že osobné náklady zamestnanca, ktorý vykonáva činnosti na projekte, musia byť založené na sadzbách zodpovedajúcich obvyklému systému odmeňovania v inštitúcii žiadateľa. To znamená, že mzdová politika projektu nemôže byť odlišná od mzdovej politiky v príslušnej organizácii.

Činnosti, ktoré budú vykonané duplicitne, budú považované za neoprávnené.

Osobné náklady (uplatniteľné výlučne v prípade prijímateľov z verejného sektora).

Pri stanovení výšky mzdových výdavkov je potrebné, za účelom zachovania hospodárnosti a efektívnosti vynaložených prostriedkov, popísať spôsob stanovenia výšky výdavku, pričom je potrebné uviesť, na základe čoho bola stanovená, napr. podľa príslušnej pracovno-právnej legislatívy (zákon o štátnej službe, zákon o výkone práce vo verejnom záujme, a pod.), oficiálne zverejnené výsledky štatistického úradu týkajúce sa miezd vyplácaných za danú pracovnú činnosť.

Odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru uplatniteľné výlučne v prípade prijímateľov z verejného sektora).

Pri stanovení výšky výdavkov na odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru je potrebné preukázať spôsob stanovenia hodinovej mzdovej tarify, ktorá je obsiahnutá v Dohode o vykonaní práce/Dohode o pracovnej činnosti. Pri výpočte musia byť použité podklady ako napr. prieskum trhu, t.j. priemerná mzda, ktorá sa vypláca za daný druh vykonávanej pracovnej činnosti, prípadne oficiálne zverejnené výsledky štatistického úradu týkajúce sa miezd vyplácaných za danú pracovnú činnosť.

Nástroje ovplyvňujúce maximálnu výšku oprávnených výdavkov

V podmienkach OP ŽP je maximálna výška oprávnených výdavkov limitovaná prostredníctvom nástrojov, ktorých cieľom je maximalizácia hospodárnosti a efektívnosti oprávnených výdavkov projektu. Medzi nástroje patria:

- 1) limity maximálnej výšky celkových výdavkov projektu;

- 2) limity maximálnej výšky oprávnených výdavkov;
- 3) limity maximálnej výšky priamych výdavkov;
- 4) limity maximálnej výšky nepriamych výdavkov;
- 5) limity vzťahujúce sa na nepriame výdavky;
- 6) prieskum trhu.

Limity maximálnej výšky celkových výdavkov projektu

Limity predstavujú maximálne možnú výšku celkových výdavkov na projekt a sú RO pre OP ŽP definované v dokumentácii Výzvy na predkladanie ŽoNFP ako minimálna a maximálna **výška pomoci**.

Projekt, ktorého celkové výdavky prevyšujú maximálnu hodnotu celkových výdavkov projektu definovanú vo Výzve na predkladanie ŽoNFP, je neoprávnený.

Limity maximálnej výšky oprávnených výdavkov

Maximálna hodnota NFP predstavuje maximálny finančný limit, ktorý je **vymedzený** maximálnou výškou **intenzity pomoci** a výškou oprávnených výdavkov projektu. Tento vzťah podmieňuje maximálnu výšku príspevku zo zdrojov EÚ a SR voči celkovým oprávneným výdavkom projektu spôsobom, pri ktorom je maximálna výška príspevku zo zdrojov EÚ a SR rovná alebo menšia ako celkové oprávnené výdavky projektu. Limity maximálnej výšky oprávnených výdavkov projektu sú definované v dokumentácii Výzvy na predkladanie ŽoNFP.

Výdavky prevyšujúce maximálnu intenzitu pomoci definovanú vo Výzve na predkladanie ŽoNFP sú neoprávnené.

Limity maximálnej výšky priamych výdavkov

Predstavujú maximálne možné sumy vybraných **kapitálových výdavkov a bežných výdavkov** viazaných na hlavné aktivity projektu. Ich výška je riadiacim orgánom pre OP ŽP vymedzená maximálnou hodnotou.

Limity maximálnej výšky nepriamych výdavkov

Limity maximálnej výšky nepriamych výdavkov sú viazané **výlučne na bežné výdavky podporných aktivít** projektu.

Medzi výdavky viazané na podporné aktivity patria výdavky na **informovanie a publicitu** a výdavky na **riadenie projektu**. Riadenie projektu pokrýva oblasť projektového riadenia, finančného riadenia, realizácie verejného obstarávania, monitorovania a, kde je to umožnené, aj iné zabezpečenie realizácie hlavných aktivít a z hľadiska oprávnenosti výdavkov môže byť zabezpečené **výlučne prostredníctvom interných kapacít žiadateľa, alebo zamestnancami mimo pracovného pomeru na základe Dohody o vykonaní práce/Dohody o pracovnej činnosti**. Z uvedeného vyplýva, že výdavky na Riadenie projektu vykonávané dodávateľsky (externý manažment), t.j. inými osobami ako sú zamestnanci žiadateľa, sú neoprávnené.

Dôležité upozornenie:

Výdavky na externý manažment projektu, t.j. na činnosti projektového riadenia, finančného riadenia, realizácie verejného obstarávania, monitorovania a, kde je to umožnené, aj iného zabezpečenia realizácie hlavných aktivít, poskytované ako služba od tretej strany (dodávateľa), sú neoprávnené.

Limity oprávnených výdavkov na podporné aktivity (nepriame výdavky) sú nasledovné:

- Maximálne 7 % z priamych oprávnených výdavkov projektu

Dôležité upozornenie:

1. Z vecného hľadiska je limit pre oprávnené výdavky v prípade **interného** riadenia projektu obmedzený na osobné náklady (bežná **prevádzková réžia je neoprávneným výdavkom**).
2. Výdavky projektu na podporné aktivity, ktoré prevyšujú limity, sú vždy neoprávnené.

Limity priamych výdavkov

Riadiaci orgán stanoví vo vzťahu k zabezpečeniu hospodárnosti výdavkov finančné limity na nákup zberných nádob, ktoré žiadateľom oznámi bezodkladne po stanovení predpokladanej hodnoty zákazky v rámci realizácie centrálného verejného obstarávania.

Limity vzťahujúce sa na nepriame výdavky

Limity nepriamych výdavkov predstavujú maximálnu hodnotu oprávnených výdavkov na podpornú aktivitu, t.j. sú vyjadrením maximálne možnej výšky nepriamych výdavkov na podpornú aktivitu.

Limity predstavujú maximálne možné oprávnené sumy viazané na podporné aktivity nasledovne:

- Maximálne 500 EUR pre pamätnú dosku (1 ks)

Dôležité upozornenie:

Výdavky projektu na podporné aktivity, ktoré prevyšujú stanovené limity sú vždy neoprávnené.

Prieskum trhu

Prieskum trhu predstavuje povinný nástroj žiadateľa/prijímateľa nepriamo limitujúci celkovú výšku výdavkov projektu a celkovú výšku oprávnených výdavkov projektu.

Príklad aplikácie limitov na výdavky projektu vo výzve na predkladanie ŽoNFP

Limity maximálnej výšky celkových výdavkov projektu: **50 mil. EUR**

Limity maximálnej výšky NFP: **intenzita pomoci 100% z celkových oprávnených výdavkov**

Limity vzťahujúce sa na nepriame výdavky: **500 EUR/pamätná doska²**

Limity maximálnej výšky nepriamych výdavkov: **7% z priamych oprávnených výdavkov projektu**

Výpočet výšky oprávnených výdavkov vybraných skupín výdavkov

Z hľadiska zabezpečenia hospodárnosti a efektívnosti realizovaného projektu sa maximálna **výška vybraných bežných a kapitálových výdavkov** stanovuje na základe výpočtu.

Výpočet výšky oprávnených výdavkov je viazaný na vybrané skupiny výdavkov (na základe ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie), ktoré RO pre OP ŽP považuje za relevantné. RO pre OP ŽP stanovuje ako oprávnené, podobne ako v prípade nástrojov limitujúcich maximálnu výšku oprávnených výdavkov obmedzuje maximálnu výšku niektorých skupín oprávnených výdavkov s cieľom obmedziť ich neprimerané vynakladanie.

Výpočet výšky bežných výdavkov

Bežné výdavky projektu sú oprávneným výdavkom hlavných aktivít projektu **s výnimkou mzdových výdavkov**, ktoré sú oprávneným výdavkom pre podporné aktivity (**interné riadenie projektu**).

Podmienkou oprávnenosti bežných výdavkov je ich **pomerné** vyčíslenie k projektu podľa riadne odôvodnenej, spravodlivej a nestrannej metódy a ich priama väzba na prevádzkové zabezpečenie projektu (prevádzkové výdavky, výdavky na údržbu a pod.).

Žiadateľ počíta výšku vybraných skupín bežných (režijných) výdavkov na základe pokynov určených pre konkrétnu skupinu oprávnených výdavkov alebo na základe vlastného spôsobu.

Osobné výdavky

Legislatívnym východiskom pre stanovenie výšky personálnych výdavkov sú najmä Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Zákonník práce“), zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov, zákon č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

² Prijímateľ zabezpečí inštaláciu pamätnej dosky v prípade, ak celková výška NFP na projekt presahuje 500 000 EUR a ak projekt zároveň spočíva vo financovaní dlhodobého hmotného majetku

Medzi **oprávnené výdavky** žiadateľa v rámci skupiny „personálnych výdavkov“ patria:

- 1) mzdy zamestnancov pracujúcich na projekte (prípadne ich alikvotná časť zodpovedajúca počtu hodín/času odpracovaného na projekte);
- 2) zákonné odvody zamestnávateľa na sociálne, dôchodkové a zdravotné poistenie;
- 3) ďalšie odvody, ku ktorým je zamestnávateľ povinný na základe právnych predpisov, vrátane nákladov zamestnávateľa na dohody o vykonaní práce a dohody o pracovnej činnosti osôb, ktoré nie sú v internom zamestnaneckom vzťahu k zamestnávateľovi;
- 4) dovolenky, náhrady za sviatky, ostatné náhrady (podľa zákonníka práce, napr. návšteva u lekára,...) a práceneschopnosť v tom prípade, že ich skutočne a definitívne znáša prijímateľ.

Osobné výdavky, ktoré **nie sú oprávnenými výdavkami**, sú najmä:

- 1) ostatné výdavky na zamestnanca, ku ktorým nie sú zamestnávateľia zaviazaní podľa osobitných právnych predpisov;
 - príspevky na penzijné poistenie;
 - dary;
 - odmeny;
 - prémie;
 - práca nadčas a príplatok za prácu nadčas, ktorá bola vykonávaná mimo projektu;
 - príspevok zo sociálneho fondu;
 - pomerná časť odvodov v prípade príspevku na doplnkové dôchodkové sporenie - v prípade vzniku neoprávneného výdavku na základe DDS je nutné do výšky neoprávneného výdavku započítať aj pomernú časť odvodov, ktorá priamo súvisí s príspevkom zamestnávateľa na DDS;
 - všetky ostatné možné odmeny, ktoré nie je možné zahrnúť do kategórie oprávnených výdavkov;
 - preplatenie dovolenky pri odchode;
 - príplatok za pohotovosť na pracovisku.
- 2) mzdy zamestnancov, ktorí sa na realizácii projektu nepodieľali a u tých zamestnancov, ktorí sa na realizácii projektu podieľali, alikvotná časť osobných výdavkov, ktorá nezodpovedá pracovnému vyťaženiu zamestnanca na danom projekte.

Preukazovanie oprávnenosti výdavkov na riadenie projektu je určené v príslušnej Príručke pre prijímateľa zverejnenej na webovom sídle www.opzp.sk. Príručka pre prijímateľa nie je súčasťou výzvy s kódom OPŽP-PO4-15-1.

Spôsob výpočtu výšky oprávnených výdavkov pre potreby podania ŽoNFP:

$$OM_{MV} = \frac{OCP}{FP\check{C}p} * \check{C}p$$

kde

OM_{MV} = oprávnená výška mzdových výdavkov

OCP = oprávnená cena práce, t.j. **OCP** = [(HM+NM)-NP] + [O_o]

FPČp = fond pracovného času, t.j. **FPČp** = PD – PDSP

Čp = čas odpracovaný na projekte (v hodinách, dňoch, percentách) podľa predložených pracovných listov jednotlivých zamestnancov (čas počas ktorého zamestnanci nevykonávali prácu na projekte napr. dovolenka, práceneschopnosť sa nezapočítavajú v prípade, ak zamestnanci nepracujú 100 % svojho času na projekte).

HM = hrubá mzda zamestnancov pracujúcich na projekte

NM = oprávnené náhrady príjmu, ktoré nie sú súčasťou hrubej mzdy (napr. DPN)

NP = neoprávnené položky mzdy (napr. odmeny, odstupné...)

O_o = oprávnené odvody zamestnávateľa na zamestnanca pracujúceho na projekte tzn. odvody zamestnávateľa znížené o pomernú časť odvodov zamestnávateľa z neoprávnených výdavkov (napr. odvod z DDS)

PD = počet pracovných dní (hodín) v príslušnom mesiaci vrátane platených sviatkov

PDSP = počet dní (hodín) financovaných Sociálnou poisťovňou

$$OV_M = \frac{(HM + NM) - NP}{FP\check{C}p} * \check{C}p$$

OVM = oprávnená výška mzdy

$$OV_o = \frac{(O_o)}{FP\check{C}p} * \check{C}p$$

OV_o = oprávnená výška odvodov

Odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru

Pri stanovení výšky výdavkov na odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru je potrebné preukázať spôsob stanovenia hodinovej mzdovej tarify, ktorá je obsiahnutá v Dohode o vykonaní práce/Dohode o pracovnej činnosti. Pri výpočte musia byť použité podklady ako napr. prieskum trhu, t.j. priemerná mzda, ktorá sa vypláca za daný druh vykonávanej pracovnej činnosti prípadne oficiálne zverejnené výsledky štatistického úradu týkajúce sa miezd vyplácaných za danú pracovnú činnosť.

Výpočet výšky priamych kapitálových výdavkov

Nákup nehnuteľností

Oprávnenosť výdavkov na nákup nehnuteľností v rámci Výzvy na predkladanie ŽoNFP s kódom OPŽP-PO4-15-1

☐ áno

☒ nie

Výpočet ďalších výdavkov

DPH a iné dane

Legislatívny rámec pre DPH a iné dane je vymedzený najmä čl. 7 nariadenia č. 1080/2006 o ERDF, čl. 3 nariadenia č. 1084/2006 o KF a zákonom č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

Dane sú všeobecne neoprávneným výdavkom. Za neoprávnené výdavky z titulu dane sa považujú najmä priame dane s výnimkou DPH v prípade, ak žiadateľ nie je platcom DPH.

Nárokovateľná DPH

DPH je oprávnená v prípade, keď je originálne a definitívne znášaná prijímateľom a nie je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom. Neuvádza sa ako samostatný oprávnený výdavok ale bude zahrnutá do jednotlivých prislúchajúcich oprávnených výdavkov.

V prípade, že žiadateľ nie je platiteľom DPH v zmysle zákona č. 222/2004 Z. z. o DPH v znení neskorších predpisov, je DPH oprávneným výdavkom. V takom prípade sa DPH v tab. 13 Formuláru žiadosti o NFP „Rozpočet projektu“ neuvádza ako samostatný oprávnený výdavok, ale je potrebné zahrnúť ju do jednotlivých prislúchajúcich oprávnených a neoprávnených výdavkov (viď Príručka pre žiadateľa).

V prípade, že žiadateľ je v zmysle § 49 odsek 4 a § 50 zákona č. 222/2004 Z. z. o DPH v znení neskorších predpisov platiteľom DPH v pomernej výške odpočítateľnej dane a žiadateľ sa čestným vyhlásením zaviazal, že do výpočtu dane si nebude započítavať daň z výdavkov, ktoré budú súvisieť s predkladaným projektom a ani akúkoľvek jej časť, je DPH oprávneným výdavkom.

Nenárokovateľná DPH

DPH je neoprávnená v prípade, ak je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom. V takom prípade je potrebné neoprávnenú DPH uviesť v tab. 13 Formuláru žiadosti o NFP „Rozpočet projektu“ do riadku „Iné neoprávnené výdavky“ (viď Príručka pre žiadateľa).

V prípade, že žiadateľ je platiteľom DPH a má právo na odpočítanie dane v zmysle § 49 odsek 2 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov, je DPH neoprávneným výdavkom. V takom prípade je potrebné neoprávnenú DPH uviesť v tab. 13 Formuláru žiadosti o NFP „Rozpočet projektu“ do riadku „Iné neoprávnené výdavky“ (viď Príručka pre žiadateľa, kap. 6.2.1, bod 13).

V prípade, ak žiadateľ, ktorý je v zmysle § 49 odsek 4 a § 50 zákona č. 222/2004 Z. z. o DPH v znení neskorších predpisov platiteľom DPH v pomernej výške odpočítateľnej dane, a pri podaní Žiadosti o NFP vyhlásil, že do výpočtu dane si nebude započítavať daň z výdavkov, ktoré budú súvisieť s predkladaným projektom a ani akúkoľvek jej časť, a DPH mu bola ako

oprávnený výdavok v rámci žiadostí o platbu poskytovateľom uhrádzaná, a počas implementácie projektu sa pri kontrole realizácie projektu zistí, že prijímateľ si výdavky súvisiace s realizáciou projektu započítal do výpočtu dane podľa § 49 odsek 4 a § 50 zákona č. 222/2004 Z. z. o DPH v znení neskorších predpisov, stane sa už uhradená DPH neoprávneným výdavkom. Prijímateľ bude v tomto prípade povinný tieto neoprávnené výdavky vrátiť poskytovateľovi.

Dôležité upozornenie: Ostatné dane a clá ako napr. priame dane, daň z nehnuteľnosti, daň z prevodu nehnuteľnosti, cestná daň a pod. sú neoprávneným výdavkom.

Oprávnenosť DPH v rámci Výzvy na predkladanie ŽoNFP s kódom OPŽP-PO4-15-1

☐ áno ☐ nie ☒ iné

Odpisy

Oprávnenosť odpisov v rámci Výzvy na predkladanie ŽoNFP s kódom OPŽP-PO4-15-1

☐ áno ☒ nie

Lízing

Lízing je forma získavania a financovania hnuťel'ného alebo nehnuteľného predmetu za pevne stanovené nájomné na vopred stanovenú dobu. K tejto oblasti oprávnených výdavkov sa viaže čl. 7 nariadenia č. 1080/2006 o ERDF a čl. 3 nariadenia 1084/2006 o KF.

Oprávnenosť lízingu v rámci Výzvy na predkladanie ŽoNFP s kódom OPŽP-PO4-15-1

☐ áno ☒ nie

Iné výdavky

K týmto výdavkom sa viaže čl. 7 nariadenia č. 1080/2006 o ERDF, čl. 3 nariadenia č. 1084/2006 o KF, čl. 49 Implementačného nariadenia č. 1828/2006, zákon o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady č. 582/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Oprávnenými výdavkami **vo všeobecnosti** sú:

- 1) poplatky za zriadenie a vedenie účtu alebo účtov, pokiaľ je pre realizáciu projektu vyžadované zriadenie a vedenie zvláštného účtu alebo účtov,

- 2) výdavky na publicitu, súvisiace s publicitou projektu vynaložené v súvislosti s čl. 5 až 10 nariadenia Komisie (ES) č.1828/2006,

Neoprávnenými výdavkami sú:

- 1) výdavky súvisiace s vedením účtovníctva projektu zabezpečované externým dodávateľom a výdavky na vykonanie auditu;
- 2) úroky z úverov a pôžičiek;
- 3) právne poradenstvo, výdavky na technické a finančné odborné posudky;
- 4) správne a miestne poplatky;
- 5) výdavky na správne spory ako i sankčné poplatky, pokuty a penále, prípadne ďalšie sankčné výdavky, či už dohodnuté v zmluvách alebo vznikajú z iných príčin a tzv. balíky produktov (služieb), ktoré poskytujú banky k úverom.

Kódy výdavkov prislúchajúce k oprávneným výdavkom uvedených v tejto definícii sú indikatívne a môže dochádzať k ich zmene. Záväzná je skupina oprávnených výdavkov, tak ako je uvedená v ďalších častiach tejto definície pre jednotlivé typy projektov.

Výdavky súvisiace s obstaraním dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, ktoré vstupujú do obstarávacej ceny hmotného a nehmotného majetku a sú účtovné v účtovnej triede 0 sa vykazujú v príslušnom kóde výdavkov 7xx xxx–Kapitálové výdavky.

Okrem oprávnených výdavkov kódu 7xx xxx uvedených v časti „Príklad oprávneného výdavku“ (tretí stĺpec) sú v danom prípade oprávnené aj výdavky súvisiace s obstaraním dlhodobého hmotného a nehmotného majetku vymedzené § 35 ods. 1 postupoch účtovania v podvojnom účtovníctve (napr. opatrenie MF SR č. 23 054/2002-92 v platnom znení a v § 10 ods. 19 postupov) účtovania v jednoduchom účtovníctve (napr. opatrenie MF SR č. 23586/2002-92 v platnom znení), pokiaľ nie sú explicitne uvedené medzi neoprávnenými výdavkami.

Pre jednotné uplatnenie ekonomickej klasifikácie, rozpočtovej klasifikácie bolo vydané Metodické usmernenie Ministerstva financií Slovenskej republiky k č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.decembra 2004 a vysvetlivky k ekonomickej klasifikácii rozpočtovej klasifikácie, vrátane jeho dodatkov, ktoré je zverejnené na webovom sídle MF SR, www.finance.gov.sk.

Špecifikácia oprávnených výdavkov v rámci výzvy s kódom OPŽP-PO4-15-1

Špecifikácia oprávnených výdavkov pre výzvu s kódom OPŽP-PO4-15-1 je platná pre všetkých oprávnených žiadateľov v rámci predmetnej výzvy. Nižšie uvedené oprávnené výdavky sú platné iba pri súčasnom zachovaní obmedzení uvedených v Programovom manuáli OP ŽP zverejnenom v rámci výzvy s kódom OPŽP-PO4-15-1.

Kód výdavku	Skupina výdavkov (zákl. číselník výdavkov ŠF a KF 2007-2013)	Oprávnené výdavky
610620	Osobné náklady	- mzdové výdavky interných zamestnancov prijímateľa bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (v prípade mzdových výdavkov na zabezpečenie podpornej aktivity projektu – Riadenie projektu ide o nepriame výdavky) - v tejto skupine výdavkov sa evidujú aj odvody za zamestnancov mimo pracovného pomeru („dohodári“)
637027	Odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru	- mzdové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (v prípade mzdových výdavkov na zabezpečenie podpornej aktivity projektu – Riadenie projektu ide o nepriame výdavky) - ide o zamestnancov vykonávajúci činnosť na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (Dohoda o vykonaní práce, Dohoda o pracovnej činnosti) podľa zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov
633004	Materiál, prevádzkové stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	- odpadové nádoby (typy sú zadefinované v časti limity priamych výdavkov)
637004	Všeobecné služby	- pamätná doska v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP (maximálna výška výdavku na pamätnú tabuľu 500 EUR/1kus) <u>Pozn.:</u> Reklamná tabuľa nie je vzhľadom na charakter podporovaných aktivít oprávneným výdavkom
713004	Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- nákup odpadových nádob (kontajnerov) (typy sú zadefinované v časti limity priamych výdavkov)

- Oprávnenými výdavkami na účely obstarania dlhodobého **hmotného majetku** je obstarávacia cena hmotného majetku (napr. samostatných hnuiteľných vecí a súborov

hnutelných vecí) v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov;

- Majetok považovaný za odpisovateľný majetok, musí byť používaný výlučne prijímateľom, musí byť zakúpený od tretích strán na základe trhových podmienok, musí byť zaradený do majetku prijímateľa minimálne päť rokov od ukončenia realizácie projektu³;
- Pokiaľ ide o výdavok, ktorý vznikol alebo vznikne v súvislosti s realizáciou projektu a nie je výslovne uvedený medzi oprávnenými výdavkami v tabuľke vyššie, je potrebné ho taktiež uviesť vo formulári žiadosti o poskytnutie NFP v rámci skupiny oprávnených výdavkov. RO posúdi takýto výdavok individuálne, a to vzhľadom na ciele a charakter projektu, t.j. určí do akej miery je výdavok nevyhnutný pre naplnenie daných cieľov a realizáciu aktivít projektu.

Neoprávnené výdavky

- vypracovanie formulárov „Žiadosť o NFP“;
- akákoľvek časť výdavkov, ktorou by sa prekročila maximálna intenzita pomoci;
- položky financované z iných finančných zdrojov (Envirofond, Recyklačný fond, atď.);
- výdavky na pravidelné obnovovacie investície zamerané na modernizáciu existujúcej a funkčnej technológie;
- výdavky na obstaranie dopravných prostriedkov určených na osobnú prepravu;
- technické vybavenie objektov, ktoré bezprostredne nesúvisí s implementáciou projektu (nábytok, podlahoviny, koberce, počítačová technika a vybavenie, telekomunikačná technika, iná nutná technika);
- prevádzkové výdavky (cestovné náhrady, PHM, telefóny, energie, voda, spotrebný tovar.....);
- stratné;
- poplatky za poistenie;
- bankové poplatky, colné a daňové poplatky;
- úroky z dlhov;
- lízing;
- platené úroky, pokuty, penále, dane, clá, dovozné prirážky, poplatky za výmenu, kurzové straty a iné finančné výdaje;
- výdavky za právne/súdne spory;
- rezerva na možné budúce straty alebo dlhy;
- nesplatené dlžné úroky;
- výdavky na opravu a údržbu;
- DPH v prípade, keď je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom;
- škody spôsobené počas výstavby na cudzom majetku;
- iné nešpecifikované výdavky bezprostredne nesúvisiace s realizáciou projektu;
- stavebný zámer;
- štúdia EIA;

³ Lehota sa počíta odo dňa, keď bol majetok zaradený do majetku prijímateľa v zmysle príslušných účtovných predpisov SR

- štúdie ako podklad pre štátnu expertízu;
- akákoľvek finančná analýza;
- odpisy;
- poplatky za znečistenie ovzdušia;
- výdavky na riadenie projektu (oblasť projektového riadenia, finančného riadenia, realizácie verejného obstarávania, monitorovania a, kde je to umožnené, aj iné zabezpečenie realizácie hlavných aktivít) vykonávané inými osobami ako sú zamestnanci žiadateľa (**externý manažment**), t.j. inými osobami ako sú zamestnanci žiadateľa alebo zamestnanci na základe dohôd mimo pracovného pomeru;
- rezerva na nepredvídané výdavky.

Neoprávnené výdavky uvedené v tejto definícii bude RO vždy považovať za neoprávnené bez ohľadu na ich vzťah k cieľom a charakteru projektu.